
МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

ГБОУ "Гимназия № 1 г. Карабулак им. А.Б. Дошаклаева"

РАССМОТРЕНО:

на заседании МО
руководитель ШМО

_____ Яндиева Ц.Я.

Протокол № 1

от «28» августа 2023 г.

СОГЛАСОВАНО:

зам. директора по УВР

_____ Чапанов К.М.

от «30» августа 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО:

И.о. директора

_____ Чапанов К.М.

от «30» августа 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Родной язык (Ингушский)»

для обучающихся 5-х классов

г.Карабулак, 2023 г.

Кхетора каъхат

5-ча классера «Глалглай метта грамматика» арахийцар ва Оздоев И.А., Оздоев Р.И. Из могадаьд Глалглай Республика дешара Министерствос

Наъна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоархам болаш да дешархой кхетам деглабоалабара, хлана аьлча мотт 1омабарца кхетаю метта хозал, из б1аьхий хилар, кхыча къамий мотт а дикагла кхетабу бераша, цар культура йовза а новкъостал ду.

Наъна метта урокаш т1а дешархоша глалглай метта грамматика лардаш 1омаю, къамаьл шаьрдара балхаш а ду.

5-9 классашка глалглай мотт хьехар д1адолалу юххьанцарча классашка 1омадаьр кердадакхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

Къамаьла доакьош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкьера уж шеко йоацаш белгалдаха. Х1ара къамаьла дакъа семантическии (къаьстача дешай, цхьанкхийтгача дешай, формай лорхам гойтар), морфологическии (дешай грамматическии категореш-класс, таьрахь, легар, ..), синтаксическии (предложенена юкьера дешай г1улакх) тахка 1омабу дешархой.

5-ча классе глалглай мотт хьехар д1адолладу юххьанцарча классашка 1омадаьр кердадакхарца, д1ахо 1омадер хьалха 1омадаьчунца дувзаш д1ахьо.

5-ча классе юххьанцара школе 1омадаьр кердадаккхачул т1ехьагла синтаксисахи, пунктуацехи, фонетикахи, орфографехи, лексикахи юкьера кхетам лу, д1ахо морфологии, ц1ердоши, белгалдоши 1омаду.

5-ча классе керттера уйла т1айохийт фонетика 1омаьра, хлана аьлча из ховш ца хуле, д1ахо деша хала хургда. Фонетика хьехара декхар да глалглай мета оазий башхалонаш шаьра йовзийтар, литературни глалглай мотт 1омабара а шаьрбара а новкъостал а деш. Глалглай мета й1аьхеи лоацей мукъа оазаш, дифтонгаш предложене чулоацамга, ма1анга хьежжа маара гуча а ялац, еша а лац.

Лексикеи фразеологии 1омаю 5-6 классашка. Цу хьакъехьа из тема 1омаеш х1ара дешархочоа ха деза къамаьла юкье доаг1ача дешай ма1ан, цар лакхье еза шоай дешай ганз. Х1ара къаман мотт кхыча меттаех пайда а эцаш, б1аьхий хилар кхетаде деза бераша, цул совгла, дешай ганзах эца ха деза.

5-ча классе доладу грамматическии дакъа- морфологи 1омае.

Мотт- адамий бувзам

Юххъанцара классашка 1омадаър кердадаккхар (10 сахъат)

Шолха алапаш нийса яздар бокъонаш кердаяхар.

Къоастора а хоадора а хъаракаш нийса язде хар.

Къамаъла доакъоох хълха 1омадаър кердадаккхар:

- а) ц1ердош, цун табрахъ, класс, дожарашка легар;
- б) белгалдош, цун легарашца хувцадалар, ц1ердешашцара бувзам;
- в) ц1ерметтдешаех бола юкъара кхетам, из ц1ердеша метта увттадар;
- г) дешт1ехъенаши дешхълхенаши нийса язъар

Синтаксиси пунктуации

Синтаксисах лоацца кхетам балар

Цхъанкхийтта дешаш, царна юкъе кертердари карардари хилар кхетадар.

Предложеней тайпаш: дувцара, хаттара, айдар, уж чакхдоалаш увттаду сецара хъаракаш.

Предложене керттера маъженаш: подлежащи, сказуеми, карардар.

Предложене керттерза маъженаш: кхоачам, къоастам, лоаттам. Яържаи яржанзеи предложенеш.

Предложене цхъантайпарча маъженах кхетам балар. **А,и** яха хоттаргаш дола а доаца а цхъантайпара маъженаш запятойшца къоастаяра бокъонаш.

Цхъантайпарча маъженашта хълха латта чудерзора дешаш, царна т1ехъа ши т1адам оттабар.

Т1адерзар, предложенена юкъе сецара хъаракашца из къестадар.

Х1ара предложенена юкъе ше-ший подлежащи а сказуеми а долаш, хоттаргашца ювзалу чоалхане- цхъанкхийтта предложенеш, царца доаг1а сецара х1аракаш.

Ма дарра къамаъл, предложенецара цун моттиг, из сецара хъаракашца белгалдаккхар.

Диалог, цунца лелаш дола сецара хъаракаш.

Дешархошта ха дезар. Йоагг1ача тайпара интонации лора а еш, б1арчча предложенеш еша а цар тохкам бе а хар.

Фонетики, графикеи, орфографии

Г1алг1ай меттацара мукъа а мукъаза а оазаши алапаши.

Глалглай метта ший тайпара йола оазаш белгалгью алапаш, цар нийсаяздар (аь,г1,кх,кь,к1,п1,т1,хь,х1,ц1,ч1,яь,1).

Алапий я, яь, ю, е, е ма1ан а цар д1аяздар а.

Алап й (йот) яздар бокьонаш.

Иэ, уо, ий, ув, уй яха дифтонгаш, цар нийсаязьяра бокьонаш.

Йовш йола лоаца мукья оаз а нийса язьяр.

Ч1оаг1еи к1аьдеи хьаракий нийса яздар.

Дешархошта ха дезар. Орфографически а кхыча тайпара дошлоргах пайда эца хар.

Лексика

Лексиках лаьца юххьанцара кхетам балар. Деша лексически ма1анех кхетам балар. Цхьа ма1ан дола а дукха ма1анаш дола а дешаш.

Шоай ма1анех а т1аййцача ма1анех а лелаш дола дешаш.

Омонимаш. Синонимаш. Антонимаш. Цар белгалонаш.

Дешархошта ха дезар. Ший ма1анех а т1аййцача ма1анех а лелаш дола дешаш белгалдаха а къестаде а хар. Омонимехи, синонимехи, антонимехи пайда эца а уж къамаьла юкьекхахья а хар.

Морфологи

Къамаьла доакьоех лоаца кхетам балар.

Ц1ердош

Ц1ердош- къамаьла дакья: юкьяра лоарх1ам, морфологически белгалонаш, синтаксически г1улакх. Ц1ердош – т1адерзар.

Нах е кхы х1амаш белгалдеча ц1ердешай хаттараш. Юкьяреи доалареи ц1ердешаш.

Доккхача алапаца язду ц1ердешаш. Кавычкашца къувла ц1ердешаш.

Ц1ердешай таьрахь.

Ц1ердешай грамматически классаш.

Ц1ердешай дожараш, цар ма1анаш, хаттараш.

Ц1ердешай легарий тайпаш. Х1ара легара дожарий чаккхенаш.

Ц1ердешаш дожарашца нийса яздар бокьонаш.

Эрсий меттацара хьаййцача ц1ердешай нийса яздар бокьонаш.

Цедешаша кхоллара накъаш: дешхъадхенашца, суффикашца, дешхъалхенашцеи суффиксацеи цхъана е лоацъаь лардаш в1ашаг1тохарца (чоалхане дешаш) кхоллар.

Цердешай нийса яздара бокъонаш.

Дацардош **ца** цердешашца нийса яздар.

Цердеша фонетически, морфологически, синтаксически тохкам бар.

Дешархошта ха дезар. Текста юкьера цердешаш белгалде а царна тохкам бе ахар.

Дешхъалхенаш дешт1ехъенах кьоастае хар.

Белгалдош

Белгалдош, цун лоарх1ам, морфологически белгалонаш.

Белгалдешай цердешашцара бувзам.

Мишталлеи, относительнии, т1аозареи белгалдешаш.

Белгалдешай ло1амзеи ло1амеи формаш.

Белгалдешай синтаксически г1улакх:

а) ло1амзача белгалдешаех кьоастам хилар;

б) ло1амеча белгалдешаех ма1анга хъежжа подлежащи, карардар, кхоачам, казуеме ц1ера дакъа е т1адерзар хилар.

Относительни белгалдешаш.

Т1аозара белгалдешаш.

Ло1амечеи ло1амзачеи белгалдешай легар, цар дожарий чаккхенаш нийса язъяр.

Эрсий меттацара хъайца белгалдешаши, уж нийса яздари.

Предложене чухъ белгалдешай г1улакх.

Белгалдеша тохкам бар.

Дешархошта ха дезар. Текста юкьера белгалдешаш белгалде а царна тохкам бе а хар.

Дерригача шера 1омадаър кердадакхар

Цхъантайпара маъженаш запятойшца къестаяра бокъонаш.

Чудерзора дешашта т1ехъа ши т1адам оттабар.

Т1адерзар сецара хъаракашца къестадаар.

Автора дешашта т1ехъа а хъалха а латташ дола ма дарра къамаьл хъаракашца нийса къестадаар.

Чоалханеи лоацдаь чоалханеи дешаш нийса яздар.

ЦӀердешаш нийса яздар бокьонаш.

Белгалдешаш нийса яздар бокьонаш.

Дувзаденна къамаъл шаьрдар

Йоазонцара а багагӀа а деш дола къамаъл шаьрдар. Текстах а цун доакьоех а лаьца кхетам балар: текста доакьой бувзама лексически гӀирсаш, цхьалха план. Тема а текста кертера уйла белгалъяккха хар. Долчча тайпара е лоацча текстаца оттаяь изложениии, сочинении язье хар.

Хайначох а кхетадаьчох а керттердар

5-гӀа класс чакхйоаккхаш дешархошта Ӏомадаьчох а кхетадаьчох а ха дезар: дешаш фонетически а, деша оттамца а, морфологически дашхар; предложени синтаксически тахкар; йоккха йоаца цхьалхане а чоалхане а пердложенеш увттар; Ӏомаь орфограммаш хьалаха а, дешай нийса яздар бокьонаш хьаювца хар.

Дувзаденна къамаъл шаьрдар

Дувзаденна къамаъл кхедар. Текстахи цун доакьоехи лаьца бола кхетам: текста доакьой бувзама лексически гӀирсаш; моллагӀча текста керттера уйла;къамаьла стилех лаьца кхетам; бувчачеи художественни меттай хьисапах бола лоацча кхетам; дувцарахи, суртъотторахи, доашхаш дувцарахи лаьца кхетам кердабаккхар.

Сочинени язье кийчо яр а из язьар а. Сочинене план оттае хар. ГӀишлони Ӏаламеи сурт гойташ дола доакьош юкье а долаш, лоацча дувцар вӀашагӀдолла а из дӀаязде а хар. Тайп-тайпарча темах лаьца а, говзамеча йоазоний турпалий сурт-сибати оамалаши а доашхаш лоацча сочинени язье хар.

Урока №	Урока тема	Сахьат	Урока тип	Урока гIирс	Урока декхарашаи лоархIами	ЦIагIара болх	Таьрахь			
							5 «А»	5 «Б»	5 «В»	5 «Г»
1	ГIалгIай метта оттам	1	Вступит.урок	Учебник тайп-тайпара мелаш,техн.,гум.,кол л.восп.,салоIама.минот	Наьна меттах лаьца дувцар	Б.1 упр.3				
2	Шолха алапаш	1	Повторительно – обобщающий урок	Учебник,т. – т. мел, таблица, гIалгIай алфавит,техн.на основе актив и интес.деят.уч-ся,салоIама минот	Хьалхарча классашка Iомадаьр кердадаккхар а чIоагIдар а;сакхетам лакхбар; меттацара безам совбаккхар, хоза оамалаш Iомаяр.	Б. 2, упр. 9				
3	Хоадора а кьоастора а хьаракаш нийса яздар	1	Повторительно – обобщающий урок	Учебник, тетр., таблица, сурташ, дошлоргаш,техн.инд. восп.,сал.мин	Темах бола кхетам шербар, йоазув а кьамаьл а шаьрдар; Iомадаь ховра чIоагIдар, дешархой кхетамца кхебар; меттацара безам совбаккхар.	Б. 3, упр. 13				
4	Кьамаьл доакьош ЦIердош	1	Комбинированный урок	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. улг. Техн.пробл.обуч.,сал .мин	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокьонаш йовзийтар, берий кхетам кIоаргбар ,йоазув а дешар а шаьрдар;	Б. 4,5, упр 16				
5	ЦIердешай таьрахьашцеи дожарашцеи хувцадалар. ЦIердешай классаш.	1	Повторительно – обобщающий урок	Карточкаш, учебникаш, т.- т. Мел,гум.личн.техн.,с ал.мин	Iомадаь ховр чIоагIдар, наьна меттацара безам чIоагIбар, йоазув а кьамаьл а шаьрдар. Дешархой кхетамца кхебар.	Б. 6, упр.19				
6	Белгалдешай легар, цар цIердешашцара бувзам.	1	Повторительно – обобщающий урок	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. улг, учебник,техн.на основе акт.и интес.деят.уч-ся,сал.мин	Темах бола кхетам шербар, дувзаденна кьамаьл а йоазув а шаьрдар, наьна меттацара безам айбар.	Б. 7, упр. 34.				
7	Йовхий цIерметтдешаш	1	Повторительно – обобщающий урок	Учебник, сурташ, т. – т. мел, инт. улг.,техн.инд.воспит, сал.мин	Темах бола кхетам шербар, дувзаденна кьамаьл а йоазув а шаьрдар, наьна меттацара безам айбар, берий сакхетам лакхбар.	Б. 8,упр 44				
8	Изложени язъеш кийчояр	1		Тетрадь, ручка, т.- т. мел, сурташ.	Изложени дIаязьер, дувцара чулоацам башхар.йоазув чулоацам болаш хозеи цIенеи хилар.	Изл.гIа болх бе				

9	Изложени	1	Урок самостоятельной работы	Тетрадь,ручка,мел, текст	Изложени д1аязъяр,дувз.къамаъл шаърдар	1ом.керд				
10	Дешт1ехънаши дешхълхенаши нийса язъяр	1	Комбинированный урок	Учебник, тетр., т. – т. мел, таблица,техн.гум.кол .восп.,сал.минот	Дешат1ехънаши дешахълхенаши нийса яздара бокъош ч1оаг1ъяр; дувзаденна къамаъл а йоазув шаърдар; наьна меттацара безам ч1оаг1бар.	Б. 9, упр48				

11	Цъханкхийтта дешаш	1	Вводный урок	Т.– т.,сурташ, таблица, инт. улг, учебник,техн.блоч. модуль.обуч.сал.мин	Цъханкхийттача дешаех бераш кхетадар; йоазув а къамаъл а шаърдар; меттацара безам ч1оаг1бар.	Б. 10, упр.55				
12	Кхоллама диктант	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка.	Орфографически знаней навикаш лакхъялара болх, йоазув а къамаъл а шаърдар; лоламе болх бе 1омабар; йоазонцара безам айбар	Кердадакхар				
13	Предложене тайпаш: дувцареи, айдареи, хат-тареи предложенеш. Сецара хъракаш предложени кхоачалуча.	1	Повторительно – обобщающий урок	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. Улг,техн.проект.об ,сал.мин	Предложенеш увттае, хаттарашца маъженашта зем баккха, интонацешта предложенеш къестеае, д1адувцачунга ладувг1а дешархой 1омабар; сакхетам лакхбар.	Б. 11, 12,предл.д1аязъе(2хатт.2дувц.2айдара)				
14	Предложене кертера маъженаш: подлежащи, сказуеми, карардар.	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Т. – т. сурташ, таблица, инт. улг, учебник, т.-т. Мел,техн.блочно.м од.обуч.сал.мин	Предложене кертера маъженаш: подлежащи, сказуеми, карардар кердаяхар, цар хат-тараш, предложени чу цар лелабу никъ де-шархошта бовзийтар. Къамаъл а йоазув а шаърдар. Кхетамца дешархой кхебар; сакхетам лакхбар.	Б. 13, упр 70				
15	Предложене кертерза маъженаш: кхоачам, къоастам, лоаттам.	1	Комбинированный урок	Карточкаш, учебникаш, т.- т. Мел,техн.проект.обуч,сал.мин	Изложени язъеш дешархоша даь г1алаташ тоадеш бола болх бар, къамаъл а йоазув а шаърдар, дешархой кхетамца кхебар, предложене кертерза маъженаш йовзийтар.	Б. 14, упр 88.				
16	Къоастам	1	Урок обобщения и систематизации знаний, умений и навыков	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. Улг,техн.проект.обуч.,салоллама мин.	Къоастамах бола кхетам балар, нийса яздара бокъош ч1оаг1ъяр, къамаъл а йоазув а шаърдар. Наьна меттацара безам ч1оаг1бар.	Упр. 95				
17	Лоаттам.	1	Комбинированный урок	Тайп – тайпара сурташ, таблица,	Предложене кертерза маъженах лоаттамах бераш кхетадар, нийса яздара	Упр. 97				

				инт.улг,техн.гум.к олл.воспит,сал.мин	бокшош члоагIъяр, къамаьл а йоазув а шаьрдар. Меттацара безам члоагIбар.					
18	Сочинени язъеш кийчо яр	1	Р/р	Сурташ,эпиграф,т- т мелаш,гум.личн.те хн,сал.мин	Дешархой дувзаденна къаиаьл шаьрдар	Сочинене тIа болх бе,				
19	Сочинени	1	р/р	Сурташ,мел,эпигра ф	Дувзаденна къамаьл шаьрдар	Iом.керд				
20	Яьржаи ярзанзеи предложенеш.	1	Комбинирован ный урок	Карточкаш, учебникаш, т.- т. мел, интер. Улг,техн.на основе актив.и интенс.деят.уч- ся,сал.мин	Диктант язъеш дешархоша даь гIала- таш тоадеш бола болх бар; темах бола кхетам балар; къамаьл а йоазув а шаьрдар, дешархой кхетамца кхебар	Б. 15, упр 98				
21	Цхъантайпара маьженаш йола предложенеш	1	Вводный урок	Т.- т.,сурташ, таблица, инт. улг, учебник,техн.на основе,сал.мин.	Цхъантайпара маьженаш йола предложенеш бераш кхетадар; къамаьл а йоазув ашаьрдар;сакхетам лакхбар.	Б. 16, упр 107				
22	Изложени язъеш кийчо яр	1	Комбинирован ный урок	Карточкаш, учебникаш, т.- т. мел, интер. Улг,техн.инд.воспи т,сал.мин	Сурт оттадарах а уйла ярах а хьисапе изложени язъяр, къамаьл а йоазув а шаьрдар, сакхетам лакхбар. Iаламцара безам члоагIбар..	изложени кийчо яр				
23	Изложени	1	Урок самос- тоятельной работы	Т.- т.,сурташ, таблица, инт. улг, учебник,техн.на основе актив и интес.деят,сал.мин	Изложени язъеш дешархоша даь гIала- таш тоадеш бола болх бар; темах бола кхетам балар, грамматически бокьо- наш йовзийтар, берий кхетам кIоарг- бар ,йоазув а дешар а шаьрдар	Iомадаь керд				
24	Предложене цхъантайпарча маьженашта юкъе сецара хьаракаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Тетрадь, ручка, т.- т. мел, сурташ.	Предложене цхъантайпарча маьженаш- та юкъе сецара хьаракаш увттадара бокьонех бераш дIакхетадар; йоазув шаьрдар, хоза оамалаш кхеяр	Б. 17, упр 110				
25	Чудерзора дешаш цхъантайпарча маьженашта хьалхаеи тIехьеи	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Учебник, тетр., т. – т. мел, таблица.	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокьонаш йовзийтар, берий кхетам кIоаргбар ,йоазув а дешар а шаьрдар	Б.18 упр.113				

26	Тахкара болх (диктант)	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка, инт. улг	Орфографически знаней навикаш лакхъялара болх, йоазув а къамаьл а шаьрдар; ло lаме болх бе lомабар;	Бокъош кердаяхар				
27	Тlадерзар	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Учебник, тетр., таблица, сурташ, гумн. личн. техн., сал. мин	Дешархой чоалхане предложенеш къесте а, увгтае а, нийса тохкам бе а lомабар; къамаьл а йоазув а шаьрдар, сакхетам лакхбар.	Б.19, упр 119				
28	Чоалхане предложенеш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Учебник, тетр., таблица, сурташ, дошлоргаш	Ма дара къамаьл автора дешаех къестаде а хъаракашца нийса къестаде а дешархой lомабар; г lалг lай меттацара берий безам йабар.	Б.20, упр 121				
29	Ма дарра къамаьл	1	Комбинированный урок	Т.– т., сурташ, таблица, инт. улг, учебник техн. инд. воспит., са л. мин	Дешархой диалогох кхетабар; къамаьл а йоазув а шаьрдар, берий сакхетам лакхбар, меттацара безам совбаккхар.	Б.21, упр 129				

30	Диалог.	1	Вводный урок	Учебник, т. – т. мел, таблица, г lалг lай алфавит., техн. индив. воспит., сал. мин	Дешархошца алфавит керда а доккхаш lомадар; оазаштеи алапаштеи юкьера къоастама белгало гойташ. Мукъеи мукъазеи оазаш и йовзийтар кхетабар. йоазув шаьрдар, сакхетам лакхбар.	Б.22, диалог д lаязде				
31	Оазаш, алапаш, алфавити.. Мукъеи мукъазеи оазаш	1	Комбинированный урок	Инт. улг. учебник, тетр., таблица, сурташ., техн. личн. ориент. разв. обуч., сало lама мин	Зовнеи, къореи, лака г lареи оазаш ешача хана къесте а язъеча хана нийса язъе а бераш lомадар.	Б. 23, 24. упр 130 упр 141				

32	Зовнеи къореи мукъаза оазаш	1	Повторительно – обобщающий урок	Алфавит, учебник, т.– т. мел, таблица., техн. иссл ед. метода в обуч., сало l. мин	Диктант язъеш дешархоша даь г lалаташ тоадеш бола болх бар, Темах бола кхетам к lоаргбар. Орфографически г lалат а доацаш нийса язде дешархой lомабар. Къамаьл а, йоазув а шаьрдар.	Б.25, упр 154				
33	Шолха мукъа а мукъаза а алапаш	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка., техн. исп. иссл ед. метода в обуч. сало l. мин	Орфографически знаней навикаш лакхъялара болх, йоазув а къамаьл а шаьрдар, хоза оамалаш кхеяр	Уп68 б.26				

34	Шола мукъза алапаш юкье доаг1а дешаш нийсаяздар	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Тетрадь, ручка, т.-т. мел, сурташ, таблица, техн. исп. иссл. лед. мет. в обуч., сало1. мин.	Темах бола кхетам берашта балар грамматически бокъонаш йовзийтар, берий кхетам к1оаргбар ,йоазув а дешар а шаьрдар; меттацара безам совбакхар.	Б.27Упр 182					
35	Алап Й (йот) Дифтонг оа	1	Комбинированный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ, техн. блочн о-мод., обуч., сало1. мин	Й (йот) яхача алапах дешархой кхетабар;, дешархой сакхетам лакхбар, йоазув а къамаьл а шаьрдар. Меттаца-ра безам ч1оаг1бар	Б.28,29Упр.191					
36	Сочинени язъеш кийчояр	1	Разв.речи	Эпиграф,ручка,т.-т.мелаш,сало1.мин	Дешархой дувзаденна къамаьл шаьрдар	Сочинене т1а болх бе					
37	Сочинени	1	Разв.речи	Эпиграф,т-т мелаш	Дешархой дувзаденна къамаьл шаьрдар	1ом.керд					
38	Й1аьхеи лоацеи мукъа оазаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. улг.техн.,проблем., обуч.,сало1.мин	Йовш йола лоаца мукъа оаз а нийса язъе дешархой 1омабар; йоазув а къамаьл а шаьрдар;наьна меттаца безам ч1оаг1бар.	Б.30,упр202					
39	Йовш йола лоаца мукъа оаз а нийса язъяр	1	Комбинированный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ,техн.пробл ем.обуч.,сало1.мин	Йиш хоадора хъараках бола юкъара кхетам дешархошта балар, нийса яздара бокъош ч1оаг1ъяр, йоазув шаьрдар, меттацара безам ч1оаг1бар.	Упр 207, б.31					
40	Ч1оаг1а (йиш хоадора) хъарак (ь) Къоастора хъаракаш ь, ь.	1	Урок самостоятельной работы	Тетрадь, ручка, т.-т. мел, сурташ,техн.индив .воспит.,сало1.мин	Изложения д1аязъер, дувцара чулоацам башхар.йоазув чулоацам болаш хозеи ц1енеи хилар.	Упр,212(1абз), б.32,					
41	Фонетически тохкам бар	1	Урок закрепл	Тетрадь,руска,мел. дидакт.гумн.коллект.воспит.,сало1ама мин	1омадаьр тахкартехн.исслед.использ.мет,сало1ама мино	Б 33,тохкам бе					
42	Изложени язъеш кийчояр	1	Комбинированный урок	Текст , т.- т. Мел,гум.личн.техн .,сало1ама мин	1омадаьр ч1оаг1деш болх бар	Изложене т1а болх бе					

43	Изложени	1	Комб.урок	Текст,т-т мелаш	Дувзаденна къамаъл шаърдар	1омадаър керд					
44	Лексика Лексика, дешай ма1ан	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ,техн.личн. ориент.разв.обуч.,с ало1.мин.	Темах бола кхетам дешархошта балар, Омонимаех дешархой кхетабар, грамматически бокьонаш йовзийтар, берий кхетам к1оаргбар ,йоазув а дешар а шаърдар;	Упр.219, б. 34,					
45	Шоай ма1анах а т1аййцача ма1анах а лелаш дола дешаш. Омонимаш	1	Комбинированный урок	Тайп – тайпара сурташ, таблица, инт. улг.	Синонимех бераш кхетадар а синонимаша къамаъл тоадеш ду г1о-новкъостал дов-зийтар; Антонимех дешархой кхетабар.	Упр 226 , б.35, 36					
46	Диктант	1	Повторительно – обобщающий урок	Тетрадь, ручка, т.- т. мел, сурташ.	. темах лоарх1амах бола кхетам балар,из д1ахо к1оаргбар, берий кхетам к1оаргбар ,йоазув а дешар а шаърдар.	1омад.керд					
47	Синонимаш Антонимаш	1	Урок самостоятельной работы	Тетрадь, ручка, т.- т. мел, сурташ	Сурт оттадарах а уйла ярах а хысапе сочинени язьяр, къамаъл а йоазув а шаърдар, сакхетам лакхбар. 1аламцара безам ч1оаг1бар	Б.37 упр237					
48	Морфологи. Ц1ердош. Ц1ердеша лоарх1ам	1	Комбинированный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	.;Дешархой грамматически классех бола кхетам шербар,1омадаь ховр ч1оаг1дар, наьна меттацара безам ч1оаг1бар, йоазув а къамаъл а шаърдар. Дешархой кхетамца кхебар	Упр. 244, упр246; б.38,39.					
49	Доалареи юкьяреи ц1ердешаш, уж нийса яздар. Ц1ердешай таьрахь	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Доалареи юкьяреи ц1ердешаш довзийтар. Ц1ердешаш таьрахьашца мишта хувцалу хайтар, наьна меттацара безам совбакхар, йоазув шаърдар	Упр.255, б.40,41					
50	Ц1ердешай грамматически классаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Карточкаш, учебникаш, т.- т. мел	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокьонаш йовзийтар, берий кхетам к1оаргбар ,йоазув а дешар а шаърдар;	Упр 263, б.41, 42.					

51	Цердешай дожараш, цар хаттараш, маганаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Темах бола кхетам кӀоаргбар. Орфографически гӀалат а доацаш нийса язде дешархой Ӏомабар. Къамаьл а, йоазув а шаьрдар.	Упр 275					
52	Дожарий маганаш	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка, инт. улг	Орфографически знаней навикаш лакхъялара болх, йоазув а къамаьл а шаьрдар; лоӀаме болх бе Ӏомабар;	Бокъош кердаяхар					
53	Тахкара диктант	1	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Диктант язъеш дешархоша даь гӀалаташ тоадеш бола болх бар, Темах бола кхетам кӀоаргбар. Орфографически гӀалат а доацаш нийса язде дешархой Ӏомабар. Къамаьл а, йоазув а шаьрдар.	Упр.286					
54	ГӀалаташцара болх. Дожарий маганаш (чӀоагӀдар)	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка.	Орфографически знаней навикаш лакхъялара болх, йоазув а къамаьл а шаьрдар, хоза оамалаш кхеяр	Ӏомадаь ховр кердааккхар					
55	Кердааккхар чӀоагӀдар	1	Вводный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Темах бола кхетам кӀоаргбар. Орфографически гӀалат а доацаш нийса язде дешархой Ӏомабар. Къамаьл а, йоазув а шаьрдар.	Упр. 293, б.43					
56	Цердеша легара тайпаш. ЦхьоалагӀа легар.	1	Комбинированный урок	Учебник, мел,таблица.	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокъонаш йовзийтар, берий кхетам кӀоаргбар ,йоазув а дешар а шаьрдар;	Упр.296,301; б.44,45.					
57	ШоллагӀа, кхоалагӀа легар.	1	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Цердешай дожараша цар хаттараша шаьра къестаде бераш Ӏомадар. сакхетам лакхбар, меттацара безам совбаккхар.	Упр.308, б.46					
58	Цердешай дожарашца нийса яздара бокъонаш	1	Комбинированный урок	Учебник, мел,таблица.	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокъонаш йовзийтар, берий кхетам кӀоаргбар ,йоазув а дешар а шаьрдар;	Упр.314, 325; б.47, 48					
59	Тахкара диктант	1	Урок повторения	Текст,т-т мелаш	Ӏомадаьр кердааккхар	Ӏом.керд					

59	Эрсий меттацара хъайца цѳердешаш, уж нийса яздар. Цѳердешаш кхоллара наькъаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Темах бола кхетам кѳоаргбар. Орфографически гѳалат а доацаш нийса язде дешархой ѳомабар. Къамаьл а, ѳоазув а шаьрдар.	Упр.330, 49.50					
60	Лардаш вѳашагѳетташ керда цѳердешаш хъадар. Цѳердешаш нийса яздар бокъонаш.	1	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Цѳердеша лоархѳамахи цун тайп-тайпарча грамматически белгалонахи дешархой кхетабар, ѳоазув а къамаьл а шаьрдар, сакхетам лакхбар.	Упр. 339, 6.51, 52					
61	Дацарадош ца цѳердешашца нийса яздар. Цѳердеша тохкам бар.	1	Урок самостоятельной работы	Тетрадь, ручка, т.-т. мел, сурташ.	Изложении дѳаязьер, дувцара чулоацам башхар.ѳоазув чулоацам болаш хозеи цѳенеи хилар.	Кердааккхар					
62	Диктант	1	Вводный урок	Учебник,т. – т. мел, таблица, инт. улг.	Орфографически знаней навькаш лакхъялара болх, ѳоазув а къамаьл а шаьрдар; лоѳама болх бе ѳомабар;	Упр. 352, 6.53,54					
63	Белгалдоша лоархѳам. Белгалдеша цѳердешацара бувзам.	1	Комбинированный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Темах бола кхетам дешархошта балар, грамматически бокъонаш ѳовзийтар, берий кхетам кѳоаргбар .	Упр. 359, 6.55					
64	Миштали белгалдешаш	1	Урок обобщ. и систематизации знаний, умений и навыков	Учебник, мел,таблица.	Темах бола кхетам кѳоаргбар. Орфографически гѳалат а доацаш нийса язде дешархой ѳомабар. Къамаьл а, ѳоазув а шаьрдар.	Упр. 367, 6.56, 57.					
65	Относительнии гѳоазареи белгалдешаш	1	Комбинированный урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Белгалдеша лоархѳамахи цун тайп-тайпарча грамматически белгалонахи дешархой кхетабар, ѳоазув а къамаьл а шаьрдар, сакхетам лакхбар.	Упр 377, 58, 59					
66	Белгалдешаш дожар. хувцадалар, цар чаккхенаш нийса язьяр. Пр. чухъ белгал. гѳулакх.	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка, инт. улг	Орфографически знаней навькаш лакхъялара болх, ѳоазув а къамаьл а шаьрдар; лоѳама болх бе ѳомабар;	Бокъош кердаяха					
	Диктант	1	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Орфографически знаней навькаш лакхъялара болх, ѳоазув а къамаьл а шаьрдар, хоза оамалаш кхейр	ѳомадаь ховр кердааккхар					

Эрсий меттацара хьаица белгалдешаши уж нийса яздарей	1	Контрольный урок	Тетрадь, ручка.	Диктант язъеш дешархоша даь г1ала- таш тоадеш бола болх бар, Темах бола кхетам к1оаргбар.	1омадаь ховр кердааккхар					
Белгалдеша тохкам бар.	1	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Белгалдеша лоарх1амахи цун тайп- тайпарча грамматически белгалонахи дешархой кхетабар, сакхетам лакхбар.	Упр 384.					
Дерригача шера 1омадаьр кердааккхар	3	Повторительно – обобщающий урок	Инт.улг. учебник, тетр., таблица, сурташ.	Шера 1омадаьр кердааккхар, дувзаденна къамаьл а йоазув а шаьрдар, наьна меттацара безам айбар						
